

Fenis - La Valle d'Aosta.

Op pad met de Vlaamse Grimpeurs van 5 mei tot 7 mei 2016.

“Wàt Italië? Wééral Italië” riep zoon Kenneth met verbaasde, wijdopengesperde ogen. *“Je kan net zo goed in de doos van pandora kruipen!”*

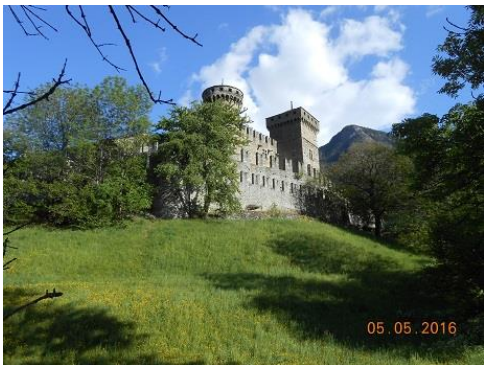
Mijn beurt nu om verwonderd te kijken.

“Italië is het land waar alle verwerpelijke toestanden het licht zagen; zoals de slavernij, de banken, de maffia, de vakbonden, het fascisme ...” zo raast hij verder.

“Ja, ja en de doping ook wel zeker”? repliceer ik, hem ervan verdenkend dat hij niet gelukkig is dat ik hem bij zijn verbouwing even in de steek laat.

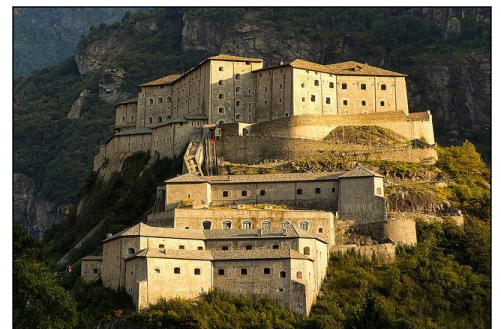
Zeg niet zomaar “stukje Italië” tegen Valle d’Aosta. Het is een autonome regio in het noordwesten van Italië vlak bij de Frans-Zwitserse grens. Met zijn 3.263 m² en 120.000 inwoners meteen de kleinste en minst bevolkte regio van Italië. Valle d’Aosta werd eeuwenlang geregeerd door Savoye, voormalig hertogdom van de Franse Alpen. Pas in 1861 werd het bij Italië gevoegd als onderdeel van het koninkrijk Sardinië. Ten tijde van het fascisme streefden de inwoners opnieuw naar aanhechting bij Frankrijk. Dat was echter buiten Mussolini gerekend! Zo werden alle Franse plaats- en eigennamen vervangen door hun Italiaanse variant en werden Italiaans sprekende arbeiders ingevoerd. Aosta kreeg in 1948 zijn autonomie terug, wat bijdroeg tot de economische bloei van de streek.

Forten en kastelen. Wanneer de bus ons via Nus onze verblijfplaats Fenis binnenrijdt staan we meteen oog in oog met een indrukwekkend fort dat van op een rots toekijkt over het vreedzame dorp. Al van vóór Ch werden forten en legergarnizoenen opgetrokken om de grenzen van het Romeinse rijk te verdedigen. De

indrukwekkendste ervan zijn die van Aosta en Bard. In de 13^e eeuw kwamen die onder het gezag van de heren van Savoye. In 1800 wist Napoleon die te veroveren.

De Aostavallei is altijd gegeerd goed geweest, dat verklaart waarom zowat elk gehucht een fort of kasteel heeft. Zo zijn er zo’n 120 in de valei die, weliswaar niet allemaal even zo goed bewaard zijn gebleven als dat van Fenis dat net zo goed uit een ridderboek kon gestapt zijn. Het stamt uit de 12^e eeuw, maar zijn huidige vorm

kreeg het in de 14de eeuw toen er werd bijgebouwd en verstevigingen werden aangebracht. Het kasteel werd nooit belegerd. Het werd dan ook nooit gebruikt als militair fort, maar was de residentie van een rijke en machtige familie Challant. Aan alle rijkdom komt wel eens een einde. Het kasteel raakt vervallen, maar begin 20ste eeuw kochten enkele architecten het op om te restaureren. Het kasteel bestaat uit 3 verdiepingen en is het ganse jaar voor het grootste deel open voor het publiek. Om het half uur zijn er rondleidingen in het Italiaans voor slechts €5 (2 pintjes). Toch komt het er niet van om het te bezoeken omdat het reeds om 18u sluit. De grootste stad in deze groene vallei die er ook haar naam naar heeft geschonken is Aosta, en wordt – nogal kort door de bocht – het Rome van het noorden genoemd. Aosta dankt die nogal scheve vergelijking aan de vele overblijfselen uit de antieke oudheid. Zo sta je er, net als Paxi, in het centrum van de stad aan een oude Romeinse toegangspoort die ooit bekleed was met wit en grijs carrara marmer. Ook vind je aan de oostelijke rand van de stad nog de restanten van een theater en amfiteater terug, al zijn heel wat overblijfselen hiervan gebruikt voor de bouw van een klooster. Het theater met een capaciteit van zo’n 4000 toeschouwers was, nogal ongewoon voor die tijd, gebouwd in een vierkant. De reden hiervan moet je gaan zoeken in het minder goede weer dat hier soms heerst.

Van slecht weer hebben wij geen last. Luc Lammertijn en zijn equipe hebben zeker meer dan één kaars aangestoken. Niet te verwonderen dat wij in no time op weg zijn voor onze 1e lus van de dag met de 12,5 km lange klim naar Druges over een rotslecht wegdek, helemaal on-Italiaans, maar de weg leidt tegen een gemiddelde van 8.4% slechts naar een alpenweide. Voor een boerenweg eigenlijk zo slecht nog niet. Het asfalt in de afdaling is nog slechter en dat bekommt een nieuweling in de groep slecht. Pech of roekeloosheid

of gebrek aan ervaring? Voor de jonge politie-inspecteur, naar zijn T-shirt nochtans een “Vicking strong finisher” meteen het einde van zijn fietsavontuur. Een gebroken ram / schouder???? is zijn lot.

Paxi en ik zijn ons hiervan niet bewust omdat wij al aan de 2e lus met de ruim 15 km lange steilere klim naar Saint Barthélemy begonnen zijn. Dat die 8,6% gemiddeld is baart mij minder zorgen tot ... na de 1e km. Ik moet al aan de kant gaan staan om mijn windjack uit te trekken. Boven staat Paxi geduldig te wachten omdat Serge gevraagd heeft goed zorg te dragen voor elkaar. De afdaling is er eentje om duimen en vingers van af te likken. Deze maal kunnen we ons lekker de berg laten afglijden, sneller dan de auto's, enfin ik toch, Paxi blijft er behoedzaam achter. Ik begin al te overleggen of we vandaag nog naar Aosta fietsen. Paxi gelooft dat er ons morgennamiddag meer tijd zal resten voor een snuifje cultuur.

Tradities zijn er om in ere gehouden te worden hé. Dag 2 is de dag van de groepsfoto in clubuitrusting en een gezamenlijke start. Het is vrijdag 6 mei.

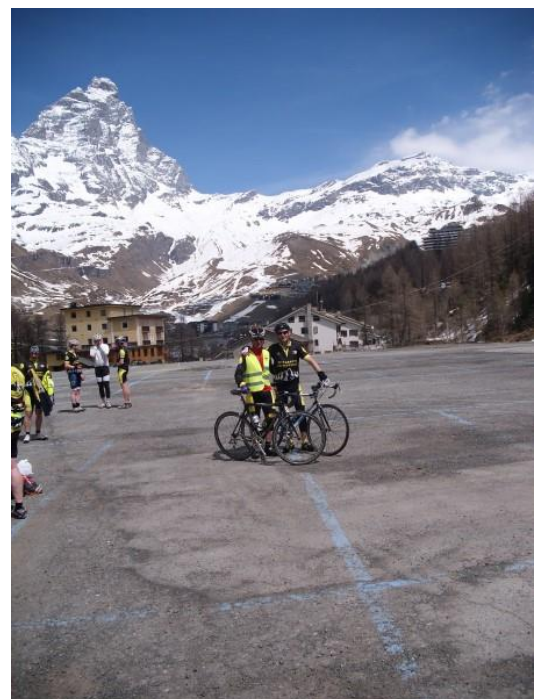
Lang blijven we niet samen. Vanaf de voet van de Col Saint Pantaleon spat de groep uit elkaar. De Nibali's en Aru's van deze wereld schieten vooruit als een pijl uit een boog. Zelf worstel ik in de middenmoot en Paxi blijft verdacht lang achterop. Zó lang dat het mij irriteert. Zou hij mij nu echt zitten observeren hoe moeizaam ik naar boven fiets en hoe dikwijls mijn hand mijn knie moet helpen trappen? Mijn knie moet in beweging blijven, maar niet zó, dit is slavenarbeid. Een zitbank aan een belvedere brengt redding. We zitten even halweg de 17 km lange klim waarvan de eerste km's heel steil zijn, om daarna braafjes af te zwakken om naar het einde opnieuw boosaardig te steigeren zodat die toch nog aan een gemiddelde komt van 6,5%. Fiets tegen de railing, een grote slok ETIXX, een snack en niet te vergeten een foto van het prachtig panorama. Een paar grimpeurs fietsen door maar Paxi komt even groeten. Met hem uit het gezicht keert mijn courage terug, ‘No pain, no gain’ klinkt haast als een strijdkreet.

Ik haal die grimpeurs van daarnet opnieuw in, met uitzondering van Paxi dan. Maar wij snijden samen de vloeiend brede afdaling aan. Wat is die knie mij hier dankbaar voor. Al te snel sta ik beneden aan die T-weg. Ik weet dat ik naar links moet, maar wacht Paxi op met zijn onfeilbare GPS. Lang kan ik hem niet volgen op die 17 km lange bult tot de voet van de Mattenhorn met zijn witte kruin. Fietsen als door een postkaart formuleert Luc dit, maar hij vergat er bij te zeggen dat het ook fietsen is door een aaneenschakeling van tunnels en galerijen. Is het licht bij mij al een tijdje uit, de lichtjes op mijn fiets flikkeren wit/rood. Een roze fiets boven op het dak van een herberg verwijst naar de 19e girorit van vorig jaar gewonnen door Fabio Aru. Gelukkig fietst hij hier niet mee of ik was ruim buiten tijd. Die roze fiets moet op de foto! Een

prima gelegenheid om even voet aan de grond te zetten, op adem te komen en iets te eten en te drinken, want we hebben nog zo'n 6 à 7 km te gaan. Ik zie al die hoge

witte toppen voor mij liggen, maar welke is nu de Mattenhorn? Ik zal het over zo'n 3/4 uur wel weten. Nog geen km verder leidt de caravan Vlaamse Grimpeurs mij naar een groot plein. Even denk ik nog dat zij een extra bevoorrading hebben ingelegd, maar wij zijn echt in Bruil-Servinia! Paxi staat mij braafjes op te wachten en samen vatten wij rechtsomkeer die

lange afdaling aan, tunnel in, tunnel uit tot Paxi een steen weet te passen. Buschauffeurs Simon en Yvan bieden hulp aan, maar wij kunnen dit best alleen aan, toch heb ik Paxi nooit zo horen sakkeren. De allerlaatste Grimpeur kruisen we na 10 km afdaling. Zij moet zo'n 2 uur achterop liggen, maar dat durf ik haar niet toe te roepen.

Het loopt tegen de klok van 3 uur aan als we Fenis binnen rijden. We fietsen ook aan ons 3 dikke sterrenhotel "Comtes de Challant" (zie ik daar een verband met de vorige eigenaars van het kasteel ?) voorbij en stellen het kompas in naar Aosta. De weg loopt gestaag lichtjes bergop en de wind zit ook tegen, maar allicht heb ik daar nog het minst last mee, want Paxi doet al het kopwerk. Het is druk in deze grote stad, nergens staat een wegwijzer naar "il Centro Storica", maar Paxi stelt mij gerust, hij heeft het ganse parcours van het oude historische stadsdeel gedownload op zijn GPS. Zij zijn de perfecte gids, maar één tip moet ik nog meegeven; het amfitheater is niet toegankelijk voor fietsers. Aan het eind van onze cultuurtocht

zitten we op een groot terras nabij de Romeinse toegangspoort met een lekker Deens biertje nog na te genieten. We zien de jonge moeders glunderen wanneer ze hun kindjes van school halen met hun cadeautje voor moederdag in hun pollekens. Het gerstenat smaakt ons beter dan die laatste 2 gekoelde pintjes gisteren in de bar van het hotel. Na amper een halve dag Grimpeurs zaten ze al door hun voorraad van een ganse week.

Iets na 5 uur fietsen we Aosta uit met Paxi op kop natuurlijk de GPS volgend naar de SS26. Aan een drukke verkeerswisselaar houdt hij rechts aan terwijl mijn oriëntatiegevoel zegt dat we linksaf moeten. Ik zie Paxi de weg inslaan met het bord Cole di Grand S. Bernardino. 17u15 is geen uur meer om naar een col buiten categorie te trekken ! "Paxi kier n'en keer were". Tot mijn opluchting volgt hij mij en neemt zijn koppositie in. Bergaf en wind af staan we zo terug in Fenis. Het is

opnieuw druk in de bar. Na het avondmaal stroomt de bar opnieuw vol, maar niet met ons. Ik wil morgen toch wat beter klimmen en kruip vroeg onder de wol. Maar mijn plannetje loopt niet zoals verwacht. Wij mogen dan wel een mooie ruime kamer hebben met balkon, ze is gelegen net boven de bar. Grrrr.

De laatste dag : zaterdag 7 mei.

Opnieuw twee bergen op het programma, 2 echte cols. Deze maal krijgen we een vrij lange aanloopstrook, het is diezelfde golvende weg die we gisteren namiddag nog onder de wielen geschoven kregen, maar dan in omgekeerde zin. Natuurlijk ben ik niet mee met de eersten wanneer in St Vincent d'Aoste het jong geweld losbarst op de 16 km lange Cole di Joux. tegen 7% gem. Doserer dus ! Naar Italiaanse norm is deze Coli wel regelmatig. Ter afwisseling krijgen we wat animatie onderweg. Een boer leidt zijn koeien naar hun zomerweide en even verder is een grote kraan bezig een talud in terrasvorm aan te leggen met enorme rotsblokken. In mijn gedachten zie ik ze dit najaar al druivenranken planten. In tegenstelling tot de vorige dagen verlies ik geen posities. Zo kom ik kort na Paxi boven waar chauffeurs Simon en Yvan de bevoorrading verzorgen. Ik sta al te popelen om de afdaling aan te vangen. Onze sportdirecteur én wegkapitein Luc heeft gisteren meermaals gewaarschuwd dat we in volle afdaling een haakse bocht naar rechts moeten nemen tot de Colle Tzecure. Een colletje dat wil je toch niet missen Kris ? Een colletje ? 7 km kort en 9,1% gemiddeld. Als je dan ook nog weet dat er 1 km tussen zit van amper 5% dan weet je dat er moordend steile stroken liggen te wachten. Eigenlijk iets wat ik wel lust, maar zal mijn knie dit wel appreciëren? Begeleiders Koen en Peter hebben een reuzengrote fluorgele pijl op het wegdek geschilderd. Als ze dat maar geen boete oplevert ! Ik heb de GPS van Paxi, vlak achter mij, al niet meer nodig en schakel al vóór de bocht op mijn kleinste versnelling om voor geen verrassing te staan. Bij aanvang zit ik met mijn 39x30 te klein, maar lang duurt dat niet op deze steile aanloop. Ik weet Paxi en nog 2 goede klimmers vlak

achter mij, dus hou ik nog wat in. Ik hoor gekraak en gesakker. Zij waren op deze muur niet voorbereid en hebben slecht geschakeld. Het duurt wel 2 km alvorens ze mij passeren. Ziezo ik kan opnieuw aan de slag en mag slechts een paar tandjes bijschakelen tot 39x26 tot een volgende km van 12% mij opnieuw noopt tot 39x30, mijn molentje dat ik tot de top moet blijven malen. 500 m vóór de top komt een jonge grimpeur ons voorbij geklauterd. Ik roep Paxi toe dat hij zich niet mag laten kloppen maar hij reageert niet. Dan moet den ouwen het maar doen zeker? Nooit verwacht dat ik dat nog uit de benen zou schudden. Hubert en C° verwennen ons op de bevoorrading. We voelen ons klaar voor de lange afdaling. Voor het eerst deze

week neemt Paxi de kop van mij over in de afdaling. Wat krijgen we nou? Het bord 50 km/u knippert heftig rood en levert hem 3 strafpunten op voor zijn rijbewijs. Saint Vinden, gedaan met de leute, het Italiaans plat verschilt nauwelijks van het Frans plat, maar waar ik gisteren hier nog moest harken om mijn temporiserende ploegmakker te volgen lijken de rollen nu omgekeerd. Al te snel blijft Paxi achter. Eigenlijk zou ik moeten wachten, maar het bolt zo lekker met die andere grimpeur en het voelt zo bevrijdend aan met nauwelijks kniepijn. We fietsen Fenis binnen. Ik kan toch niet zonder onze penningmeester naar de bar van het hotel.! Remmen dichtknijpen en op de bank wachten naast de gevelschilderij 'het laatste oordeel' waar het een tijdje duurde vooraleer ik begrepen had dat die sympathieke Italiaan mij duidelijk wou

maken dat ik aan de verkeerde kant stond (poort tot de hel). Het is lang wachten op mijn maatje, hij heeft zich nog maar eens ten dienste gesteld van een pechvogel. Of was't een vlinder?

Douche, girorit in Nederland kijken daarna genieten op het zonneterras. Genieten doet vooral Paxi, hij is de enige die een Italiaanse poeze op zijn schoot krijgt.

Vers uit de serre. Nog steeds genietend van op het terras zie ik de kok de groentetuin en de serre uitkomen met een volle groentemand. Veel inwoners uit de Valle hebben nog een hechte band met de natuur. Niet verwonderlijk en logisch als je voor je levensonderhoud afhankelijk van deze omgeving. Wedden dat hij deze morgen de hoger gelegen weides introk om zijn ingrediënten bij elkaar te sprokkelen zoals we eerder deze week zagen in de weides van Druges. De paddestoelen en kruiden die hij vond krijgen we straks op ons bord.

Signora, bella ragazza, vino, vino, dove è il vino bianco ?

Renners en bijgevolg ook wielertoeristen lusten wel eens een glaasje rode wijn. Aan de liefhebbers van het edele druivennat is hier in de Valle d'Aosta vooral de witte wijn aan te raden. De druiven worden gekweekt tot een hoogte van 1200 m waardoor ze lichter en meer gekruid zijn dan de zoete en alcoholhoudende druiven uit de meer zuidelijke streken.

Na deze heerlijke afsluiter installeren we ons in de bus op zoek naar de nieuwe "slimste grimpeurs". Paxi en ik schieten opnieuw tekort.

Tekst : **Kris**

foto's **Paxi**.